

Програм рада

Универзитета у Банјој Луци
У периоду 2016-2020.године

Банја Лука, јануара 2016.godine

Будући свјестан тренутне ситуације у којој се налази Република Српска и процеса на свјетском тржишту образовања и неминовног стампеда глобализације, потребно је предузети потребне мјере за укључивање Бања Лучког универзитета (у далјњем тексту Универзитет) у процесе који ће наш Универзитет сврстати у ред универзитета према међународним стандардима оцјењивања и вредновања, не само ради нас, већ наших дипломаца и друштвене заједнице.

У овом тренутку је тешко предвиједи догађања и услове, али у овим околностима и очекивањима, основне активности би биле потребне:

1. Активности на модификацији постојеће Стратегије развоја Универзитета.

2. Акредитација Универзитета

Универзитет има потребно искуство у самоеволуацији која се проводи неколико година. То је полазна основа коју Универзитет треба испунити за европску акредитацију. Потребно је успоставити контролу квалитета на свим факултетима. Искуства из окружења говоре да је потребно испунити ISA услове за неки други вид акредитације. Ове активности захтијевају велика средства која мора обезбиједити Влада Републике Српске, уколико жели да има квалитетан државни Универзитет. Констатације о квалитетном образовању и рангирању траже средства и јасно изјашњавање да ли ће гасити државне универзитете и стварати простор за приватне факултете и високе школе, чији квалитет је већ видљив у протеклом периоду.

3. Контрола квалитета

Потребно је успоставити систем контроле квалитета на свим факултетима. Од финансијских и кадровских могућности утврдиће се начин успостављања контроле квалитета извођења наставе. У овом

процесу најмање су битни правилници који немају ефектне резултате у пракси. То је процес у динамици који се прилагођавати и мијењати.

4. Преиспитивање студијских програма

У најкраћем року ће се извршити ревизија студијских програма, првог, другог и трећег циклуса. Неприхватљива је чињеница да поједини факултету организују студијске програме за које немају кадрове, просторе нити потребна средства. Јасан договор мора да се постигне с Владом шта је држави потребно и економски одрживо. Економичност се мора постићи уз потребне кадрове Републици Српској. Али то не значи да се неки факултет, односно студијски програм отвара за кадрове који неће у скорим деценијама наћи запослење или их Република треба у малом броју. С мање новца могу се школовати у другим центрима.

Потребно је на нивоу Републике Српске преиспитати студијске програме и направити дисперзију појединих занимања, а не да се са оскудним средствима форсирају дупли капацитети.

5. Научно-истраживачки рад

Научно-истраживачки рад је основа дјелатности и напредовања сваког универзитета, односно квалитетног наставног процеса. Без научно-истраживачког рада и слободе истраживања, нема озбиљног универзитета.

Да би се тај систем остварио потребно је оставити слободу организовања научно-истраживачких института на свим факултетима, као засебних дијелова.

Универзитет мора наћи своје мјесто у оквиру надлежних владиних министарстава и институција. Недопустиво је да кључне економске и друге политике креирају приватници, док наука остаје по страни. Универзитет се мора Влади наметнути као кључни фактор друштва, чије знање и искуство ће бити партнер за изградњу нашег друштва.

Универзитет мора показати дигнитет и способност за уважавање. Универзитет са својим наставним, истраживачким и студентским потенцијалом мора постати окосница свих збивања и бити носилац развоја Републике Српске. А то ће постићи квалитетом свога научно-истраживачког рада и објављивањем у јавности резултата истраживања.

Издаваштвом Универзитета и организовањем симпозија и других облика едукације наставног особља, повећаћемо квалитет наставног процеса и већег утицаја на све друштвене токове.

5. Модернизација информатичког система

Подршка постојећем информатичком систему Универзитета треба пружити додатне кадровске и материјалне ресурсе, који би потакли његово осавремењавање и обезбјеђење основних и благовремених функција. Информациони систем је важна полуга за све студенте, истраживаче и оне који користе потребне информације. Примат се мора дати надлежном факултету. Али то мора бити центар са стало запосленим стручњацима.

6. Медјународна сарадња и размјена

Универзитет је отворена институција за сарадњу са свим релевантним факторима из свијета, посебно са осталим универзитетима и научно-истраживачким центрима.

Треба дати сваку подршку факултетима који имају кадровске и научне основе за организовање студијских програма на страним језицима, јер то је услов за укључивање у међународну академску заједницу.

За прихватљиво обезбјеђење смјештаја гостујућх професора и студената у размјени, мора се наћи минималан капацитет који ће обезбиједити бољу сарадњу између студената и професора. Поред тога оствариће се уштеде средстава, јер је то формула многих универзитета у окружењу.

Разни програми: ЦЕПУС, ЕРАСМУС и други, биће подржани од стране Универзитета, али уз пуну сарадњу и одговорност надлежних министарстава.

Сарадња с међународним организацијама: Европском унијом, ТЕМПУС канцеларијом у БиХ канцеларијом WUS Аустрија, UNDP (Агенција Уједињених нација за развој) и другим биће подржана и унапређивана.

Потписане споразуме и уговоре до сада, као и оне које ће наши факултети уз прописану процедуру потписати, треба оживотворити. Није довољно потписати споразум ради форме, већ га учинити животним и корисним.

Студенти морају бити благовремено обавијештени о условима и начину остварења међународне сарадње и признавања испита. Недопустиво је да студенти немају информација, оду на други факултет, положи тамо испите, а овде им се не признају. Дакле, правила морају бити јасна и доступна свим студентима.

7. Кадровска основа Универзитета

Након ревизије студијских програма, потребно је учинити напоре да се створи властити кадар на свим додипломским студима, а да се за мастер и докторске студије обезбиједе најмање два наставника. Средства за то треба да обезбиједи Влада или сами студенти. Није прихватљиво да студије на другом и трећем циклусу изводе само наставници са додипломских студија. То кошта, па се рачун мора испоставити Влади или кандидатима. Двадест година након рата није примјерено да професори из окружења долазе по основу осјећаја алтруизма о свом трошку, како је то било у току најтежих времена Републике Српске.

8. Инвестициона активност

Започете инвестиције је потребно преиспитати, одредити приоритете према студијским програмима, након ревизије и броја студената, те наћи средства

за њихово довршење. Није прихватљиво да неки започети објекти пропадају, а студентски град треба да се развија према моделима европских земаља, јер основне претпоставке постоје, од просторних до кадровских.

У оквиру капацитета за наставу мора се преиспитати и студентски смјештај и враћање студентских домова у састав Универзитета, јер је то неодвојива активност у интересу студената. Ако не, морају се дефинисати основне претпоставке и критерији за смјештај, исхрану и цијене у студентском центру.

Мора се повести снажна активност да путем надлежних државних органа одређени капацитети буду додијељени Универзитету, од смјештајних капацитета у Бањој Луци, до извођења наставе на терену.

9. Материјално-финансијски положај

Постојећи Сектор за материјално-финансијске послове Универзитета, треба реорганизовати у смислу да се статутарним измјенама ове функције налазе под контролом проректора за финансије.

Свим факултетима и институтима отворити подрачуне и да у оквиру расположивих средстава и овлашћења декани и директори самостално (дневно) располажу средствима одобреним од стране Управног одбора Универзитета. На крају дана средства свих факултета би се празнила на рачун Универзитета, а наредног дана поново враћала на рачуне факултета. На овај начин (који је законит) створили би се услови да се досадашња пракса неефикасности и неажурности исправи. Наравно, да би се финансијски извјештаји правили на нивоу Универзитета, као правног лица.

Овај процес захтијева измјену Статута Универзитета, а који би истовремено враћао одређене надлежности деканима, уз њихову пуну одговорност. Због тога постоји систем интерне ревизије која мора да прати одобрене политике и извршавање одобрених одлука и планова Универзитета. Овим системом створиће се боља мотивација за квалитетнији и одговорнији рад на факултетима који су основа научноистраживачког процеса Универзитета.

Потребно је Статутом измијенити досадашњи назива „организационе јединице“ и назвати их правим именом факултет, као што је у читавом свијету.

1о. Студентска пракса

Потребно је активирати надлежне државне институције ради утврђивања потребних кадрова Републици српској, утврдити стимулације, те омогућити да сви студенти у току студија проведу одређену праксу сходно свом студијском програму.

Студент је окосница рада Универзитета. Потпуна синхронизација потреба Републике Српске и студентских жеља мора бити усаглашена. Студентима се мора посебна пажња посветити у сагледавању њиховим материјалних могућности и стимулација за лакше студирање. Мора се учинити напор да надлежни створе револвинг фондова за кредитирање талентованих , а сиромашних студената. Наши студенти су, углавном елиминисани са свих конкурса за кредите због објективних просјека оцјена, у односу на студенте с приватних факултета.

10.Елиминација корупције

Присутну причу о корупцији на Универзитету треба елиминисати, а уколико она постоји направити коначан обрачун с носиоцима тих недопуштених активности и уцјена. Како и на који начин, постоје познате методе о којима овдје не треба писати, јер ће то бити ствар руководства Универзитета.

Досадашњи правилници, програми, манифестација министара и комитета, нису дали резултате. Чврста подршка студентима може дати резултате и обрачунати се са корупционашима. Сваки наставник, сарадник, чиновник има име и презиме. Постоји начин да се идентификују и одговарају за сваки покушај неморалног понашања.

